

Послання як інструмент комунікації церкви з віруючими у виборчому процесі

Уляна Яцишин

Кафедра соціології та соціальної роботи, Національний університет
“Львівська політехніка”, УКРАЇНА, м. Львів, вул. С. Бандери, 12,
E-mail: yatsyshyn.uliana@gmail.com

Abstract – This paper examines the role of religious messages in shaping electoral behavior of voters. In particular, the messages of the Ukrainian Greek Catholic Church (UGCC) on the topical issues of the election process in Ukraine were analyzed.

Ключові слова – церква, вірянин, послання, виборча кампанія.

I. Вступ

Виборчий процес є невід’ємною складовою суспільно-політичного життя широких верств населення. Як суспільна інституція, церква постає учасником політичного життя суспільства. Зважаючи на те, що Україна є полі конфесійною країною, у даній роботі коротко аналізуємо діяльність однієї з провідних українських християнських церков України, зокрема, шляхи комунікації Української Греко-Католицької Церкви з вірянами у виборчому процесі.

II. Виклад основного матеріалу

Вагомим фактором, джерелом розуміння суспільної місії тієї чи іншої церкви, зокрема її політичних орієнтацій є релігійна преса. В УГКЦ діє 27 періодичних видань та низка інтернет-ресурсів [1]. Читачами релігійних видань є обмежене число вірян-практиків, тобто ті, хто утворює ядро парафії або громади. Релігійні періодичні видання, що діють за сприяння УГКЦ, вирізняються критичним характером статей на політичну тематику. Вони не містять заклику голосувати за конкретного кандидата (політичну силу), проте мають на меті спрямувати зусилля церкви, держави та кожної родини до виховання нової політичної еліти, далекої від колишніх номенклатурних чинів.

Особливу увагу привертають офіційні документи УГКЦ, виголошені напередодні різних виборчих кампаній в Україні. Вони містять багато актуальних проблем, які пов’язані із роллю церкви у виборчому процесі.

Доволі об’ємний документ, який об’єднав і доповнив усі напрацювання церковної ієрархії стосовно поведінки духовенства у виборчому процесі в Україні (глумачення, рекомендації, застереження) було узагальнено в затвердженій 4 квітня 2014 р. на 63-й сесії Синоду Єпископів Києво-Галицького Верховного Архiepiscopства УГКЦ Інструкції про поведінку священнослужителів УГКЦ під час політичних виборчих кампаній [2].

Документ має велику вагу як для священнослужителів і вірян, так і для всіх, хто цікавиться державно-церковними відносинами. Варто тезово зупинитися на його положеннях:

- сфери компетенції церкви і держави є розділеними;
- як громадянин, священник має право брати участь в голосуванні, тим самим виявляючи свою політичну волю;
- священникам заборонено прямо або непрямо вказувати на кандидатів, сприяти розповсюдженню агітаційних матеріалів на території храму та брати участь у політичних заходах;
- священник не може брати пожертви на храм від кандидатів, якщо це зобов'язує його привселюдно дякувати за дану пожертву і називати ім'я жертводавця;
- функція священника – виховання християнина з міцними переконаннями з наголосом на відповідальності перед родиною, суспільством та державою;
- віряни заохочуються до вияву активної громадянської позиції, зокрема через політику.

УГКЦ припускає, що можуть мати місце окремі виняткові обставини, за яких священник може виявити свою політичну активність, зокрема, якщо необхідно захистити інтереси церкви або українські національні інтереси. Така діяльність має бути узгоджена з правлячим єпископом та Главою церкви.

ВИСНОВОК

Розвинена інфраструктура і сформована система цінностей та орієнтацій надали УГКЦ можливості до формування у вірян певних світоглядних орієнтацій, що впливають також на їхню виборчу поведінку. УГКЦ оцінює політичну дійсність через призму морально-етичних основ християнства. У своїх посланнях до вірян напередодні виборів УГКЦ ставить собі за мету пробудити у виборців почуття відповідальності і політичної активності (аналізувати програми кандидатів та політичних партій на відповідність принципам християнської моралі та прав людини, критично оцінювати їх попередню діяльність).

Література

1. УГКЦ. Сучасний стан [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ugcc.org.ua/36.0.html>.
2. Інструкція про поведінку священнослужителів УГКЦ під час політичних виборчих кампаній [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://news.ugcc.org.ua/articles/%D0%86nstrukts%D1%96ya_pro_poved%D1%96nku_svyashchennosluzhittel%D1%96v_ugkts_p%D1%96d_chas_pol%D1%96tic_hnih_viborchih_kampan%D1%96y_70017.html